

Daar ligt je GLAZEN PLAFOND

Ambitieuze vrouwen doen er goed aan niet alleen op kantoor maar ook privé de juiste keuzes te maken. Want de partner die je kiest, kan weleens bepalend zijn voor je carrière.

TEKST MARISKA VERMEULEN

Als carrièrevrouw weet je precies wat je moet doen om door te stomen naar de top. Je hebt visie, leidinggevende kwaliteiten en kent de juiste mensen op de juiste plekken. Alles gaat lekker; jij gaat dat glazen plafond hoogstpersoonlijk aan diggelen slaan. Dat je een kindwens hebt, hoeft je carrière niet in de weg te staan, jij weet precies hoe je dat gaat aanpakken. Eventueel offer je één werkdag op voor je kind, maar je zal nooit minder dan 32 uur per week gaan werken, omdat je weet dat je ambities dan stukken lastiger te verwezenlijken zijn. Die 'babyboete', waarbij je er 45% in salaris op achteruit gaat omdat je minder gaat werken na de geboorte van je kind, mag mooi iemand anders betalen! Jou zullen ze niet wegzetten als 'verwend deeltijdprinsesje' dat het wel fijn vindt dat in Nederland niet per se beide partners veel hoeven te werken om een beetje lekker gezinsinkomen te hebben. Nee, wanneer jij moeder wordt, laat je je niet beetnemen door die traditionele rolpatronen. Jij zal nooit financieel afhankelijk worden van je partner (of de overheid). Jij, jij gaat de hemel bestormen!

En terug naar de realiteit

Klinkt als een goed plan toch? Toch wordt er in dit verhaal iets – of eigenlijk iemand – vergeten. En die iemand kan van doorslaggevend belang zijn voor jouw plan om werk en privé succesvol te combineren: je partner.

Janneke, ondernemer en moeder van drie kinderen, maakte het mee. «Met mijn toenmalige partner had ik heel duidelijke afspraken: we zouden alles fiftyfifty doen, maar elke keer als ik na de bevalling weer terug wilde naar die verdeling en dus meer kinderopvang wilde, sputterde hij tegen. Ik vond het echt belachelijk: waarom was zijn werk belangrijker dan het mijne? Ik verdien het toch net zozeer om mezelf optimaal te kunnen ontwikkelen. Hij vond dat ik het als ondernemer veel makkelijker kon regelen met de kinderen. Ja daaag, ik heb ook recht op vaste dagen waarop ik dingen kan inplannen! Ik wilde gewoon weer veertig uur gaan werken, zoals we hadden afgesproken, punt.

Inmiddels zijn we uit elkaar, maar ik vond het echt pittig dat ik na elke bevalling moest strijden om mijn werkruimte te behouden. Ook al verdient je partner tien keer meer en is zijn functie tien keer zo hoog, je hebt als vrouw net >

zo veel recht om je te ontwikkelen. Ook als dat betekent dat jullie wat meer op de financiën moet letten.» Is Jannekes verhaal een uitzondering, en vinden de meeste mannen de carrière van hun partner net zo belangrijk als die van henzelf (in lesbische relaties is dit amper een issue), of geldt anno 2021 voor veel stellen: twee ambities op één kussen, daar slaapt de duivel tussen? Volgens Vréneli Stadelmaier van SheConsult, het coachingsbureau voor hoogopgeleide vrouwen, komt het vaak voor dat alles om de carrière van de man draait. «Ik heb het zelf meegemaakt toen mijn toenmalige partner en ik kinderen kregen. We hadden afgesproken dat we allebei vier dagen zouden werken, maar hij vertikte het gewoon. Mannen staan ervoor open, totdat er een promotie langskomt waarvoor ze fulltime moeten werken. En dan mag jij dat oplossen door drie dagen te gaan werken. Je ziet het overal. Laatst bijvoorbeeld, toen een presentator werd gevraagd hoe hij en zijn vriendin het zouden oplossen als er een kind komt. Het gemak waarmee hij antwoordt: 'Er zijn producties waarvoor ik een maand naar het buitenland moet, maar dat ga ik wel doen hoor'.»

Volgens Stadelmaier moet je vooral alert zijn op mannen die zeggen dat het hen niks uitmaakt hoeveel hun vrouw werkt, dat ze lekker moet doen waar ze gelukkig van wordt, als ze het thuis maar oplost. «Daarmee zet hij de kinderen en het huishouden weg als 'haar probleem' en bemoeit hij zich nergens mee. Je zal zo'n vent hebben! Als ambitieuze vrouw wil je toch het liefst iemand die jou waardeert om het werk dat je doet en hoe je je ontwikkelt. Voor sommige mannen is dat ken-

nelijk van geen enkel belang, als je maar lekker kunt koken en goed in bed bent. Zo'n man is niet goed voor je carrière, want daar gaat geen enkele impuls van uit. Hij zal geen poot uitsteken om jou te helpen. Dit zijn de kerels die tijdens de lockdown naar een hotelkamer gaan: kut hoor, die kinderen thuis, los jij het maar op.»

Traditionele rollen

Om even advocaat van de duivel te spelen: trekt dit soort mannen niet gewoon vrouwen aan die het wel prima vinden om drie dagen te werken? Dan is er niks aan de hand toch? Stadelmaier: «Als deeltijd werken werkelijk een vrije keuze zou zijn, dan zou niet maar liefst 75% van de vrouwen in Nederland drie dagen per week werken. Dat kan statistisch niet. Het is dus gewoon cultureel bepaald; dit zien wij in Nederland als ideaalbeeld. Alle krachten in de maatschappij zijn erop gericht om jou als vrouw drie dagen in de week of minder te laten werken. Pas dan ben je een goede moeder. Je carrière mag niet net zo belangrijk zijn als je kinderen, die horen belangrijker te zijn. En als je partner dan geen tegendruk geeft – 'het is ook belangrijk dat jouw carrière groeit en je economisch onafhankelijk bent' – dan ben je in je eentje aan het knokken tegen de rest van de wereld.

Ter illustratie: in Amerika bleek uit cijfers van het Bureau of Labor Statistics dat in december 156.000 vrouwen hun baan kwijtraakten, terwijl mannen er 16.000 banen bij kregen. Een van de redenen: vrouwen konden het zorgen voor de kinderen in tijden van lockdown niet combineren met het thuiswerken. Wederom voelen vrouwen zich hiervoor dus verantwoordelijk. Die partner vindt het prachtig: jij doet de boodschappen, gaat naar de stomerij en regelt alles. Natuurlijk geeft dat rust in het gezin, maar je kunt ook allebei vier dagen werken als je de kinderen niet voltijd naar de opvang wilt brengen. Waarom moet de vrouw zich altijd opofferen?» Veelzeggend is dat in lesbische relaties de zogenaamde 'babyboete' na vijf jaar is verdwenen, wat maar weer aangeeft hoe groot de invloed van traditionele rolpatronen nog is. Ook de hoge kinderopvangkosten zouden er volgens Stadelmaier niet voor moeten zorgen dat weer die vrouw zich opoffert. «Als je met online tools berekent wat met jullie inkomens de beste verdeling is, dan is dat bijna nooit dat hij vijf dagen gaat werken en jij drie, maar bijna altijd ieder vier dagen.» Sonja, hr-manager bij een grote gemeente en moeder van drie kinderen, koos er met haar partner bewust voor om allebei evenveel te werken: «Mijn vriend en ik werken beide vier dagen – dat voelde echt als het minimum in een leidinggevende rol – en doen evenveel in

CAITLIN MORAN:
“PRATEN OVER CO-ouderschap
EN ZORGSCHEMA'S KAN JE
TWINTIG JAAR ELLENDE EN EEN
SCHEIDING SCHELEN”

“WE ZOUDEN ALLES FIFTYFIFTY DOEN, MAAR NA DE BEVALLING SPUTTERDE HIJ TEGEN”

het huishouden. Hij geeft me de ruimte en stimuleert mij, en ik hem. Die gelijkwaardigheid was er vanaf het begin. Ook gunnen we elkaar werksuccessen: hij heeft vorig jaar extra tijd gepakt om zijn bedrijf op te starten, nu is het mijn beurt om te knallen in mijn nieuwe functie. Met mijn ex zou dit veel lastiger geweest zijn: die complimenteerde me nooit met mijn succes en remde me alleen maar af. Helaas zie ik veel vrouwen die alles opzijzetten voor hun man. Ik ben ervan overtuigd dat zij met een andere partner een stevigere carrière zouden hebben. Degene die naast je staat is zo belangrijk.» Daarnaast mag er in de maatschappij ook wel wat veranderen. Gratis kinderopvang zou een stap in de goede richting zijn voor stellen die het financieel anders niet denken te kunnen bolwerken. En het uitgebreidere vaderschapsverlof zorgt er hopelijk voor dat meer mannen zich vanaf het begin betrokken voelen bij de zorg voor de kinderen, waardoor deze minder als ‘vrouwen-taak’ wordt gezien. Al moeten mannen daarbij wel hun spierballen laten zien, want uit onderzoek van WOMEN Inc. uit 2016 bleek dat mannen vaak op onbegrip van hun werkgever stuiten als ze minder willen werken – wat suggereert dat het traditionele rolpatroon hun dus ook in de weg kan zitten.

Taken verdelen

Het is dus zaak te zorgen dat je vóórdat jullie bezig zijn met luiers verschonen, exact weet hoe je partner hierin staat. De Britse feminist Caitlin Moran schrijft hierover in haar nieuwste boek *More than a woman*: ‘Als jonge vrouw was het nooit in me opgekomen om te praten over co-ouderschap en zorgschema’s. Maar jonge vrouwen anno 2021 moeten deze vragen nu al aan hun partner stellen, dat kan je twintig jaar ellende en een scheiding schelen. Als ik nu, op mijn 45ste, kijk naar mijn vrouwelijke vrienden, is de carrière van elke moeder zo groot en succesvol als de bereidheid van haar partner om haar te ondersteunen. Hoe succesvoller de vrouwen zijn, des te meer hun echtgenoten doen.’ Stadelmaier wijdt in haar boek *Een slimme meid is op haar toekomst voorbereid* een heel hoofdstuk aan het

vinden van de juiste partner. ‘De juiste partner vindt het juist leuk dat je ambitie hebt en van je werk houdt en dat je je wilt ontwikkelen. Zorg er dus voor dat je in een vroeg stadium van de relatie dingen bespreekt als: wat vind jij belangrijk in het leven? Wat zijn jouw ambities? Wat voor soort vader wil je zijn? Hoeveel wil je werken? Hoeveel vrije tijd wil je? Hoe besteden we die?’ Als dat helder is en jullie op één lijn zitten, kunnen jullie wanneer er daadwerkelijk kinderen komen concrete afspraken maken die ook gunstig zijn voor jouw carrière. Stadelmaier: «Ga echt even zitten, verdeel de thema’s en maak afspraken over wie wat doet. Wie regelt school? Wie gaat over de gezondheid? Wie over het uiterlijk, zoals kapper en kleding? Wie regelt de sociale contacten? Wat besteden jullie uit? Spreek met elkaar de randvoorwaarden af, zoals: oké, jij regelt het eten, maar we eten niet meer dan één keer per week patat. Je kunt ook afspreken waarover je geen concessies doet, bijvoorbeeld de veiligheid van je kind. Dus het licht op de fiets moet het altijd doen. En ga de confrontatie aan als je partner zich uiteindelijk niet aan de gemaakte afspraken houdt. Vrouwen zijn te vaak van het harmoniemodel. Schakel hulp in als jullie er samen echt niet uitkomen.»

Iedereen die een beetje in het hoofd van vrouwen kan kijken, weet dat we ons graag overal tegenaan bemoeien. Stadelmaier: «Vrouwen nemen anderhalf keer meer zorgtaken op zich dan mannen, omdat we denken dat dat van ons wordt verwacht, maar ook omdat we onbewust denken dat we het beter kunnen.» Bijt dus vaker op je tong als je denkt iets beter te kunnen dan je partner, anders ben je voor je het weet alsnog de vaatwasser aan het inruimen. «Alles perfect willen doen en iedereen willen pleasen, is het recept voor een burn-out», zegt Stadelmaier. «Maak je alleen druk om belangrijke dingen! Hoe erg is het als je huis niet perfect schoon is?» Wees je daarnaast bewust van de valkuil van ‘emotional labour’. Want het zijn vaak vrouwen die de regeltaken op zich nemen, gymkleding neerleggen, denken aan geld voor de hulp, etc. Ook hiervoor geldt: neem de verantwoordelijkheid hiervoor niet op je als het niet tot jouw takenpakket behoort. Want eh... dat laat je op je werk toch ook niet gebeuren? •